

[Johs. Christiansen.]

disse forhåbninger ikke gøres til skamme. Men civilundervisningen er og bør sikkert vedblivende være et integrerende led i selve soldateruddannelsen. Den ligger med andre ord indenfor soldatens arbejdstid; dér bør den utvivlsomt blive liggende, og herom tror jeg heller ikke der er uenighed.

Velfærdstjenestens opgave derimod tager udelukkende sigte på soldatens fritid. Det er jo på ingen måde et ligegyldigt spørgsmål, hvordan denne fritid anvendes. Hvis den optages af en fornøjelig og harmløs underholdning, hvis den benyttes til lærerige ekskursioner under god ledelse, hvis den benyttes til overværelse af seriøse eller morsomme teaterforestillinger eller til læsning af gode bøger i hyggelige og hjemligt udstyrede læse- og opholdsstuer, så vil alt dette jo helt givet være at foretrække for meget af det, som soldater i tidligere tid slog deres fritid ihjel med.

En særlig opgave, som velfærdstjenesten har sat meget ind på, er den nu efterhånden veludbyggede socialrådgivning. De indhøstede erfaringer er gode, men synes bestemt at vise, at rådgiveren må kunne træffes udover enkelte timer eller 1 à 2 aftener om ugen. Jeg anfører dette for at forebygge eventuelle misforståelser om, at denne opgave skulle kunne løses af det samme personel, som forestår civilundervisningen.

Af megen betydning er det ligeledes, at befalingsmændene gennem velfærdstjenestens formidling i stigende grad inddrages i bestræbelserne for at gøre soldaternes fritid til andet og mere end en tom ramme om intetsigende eller endog karakternedbrydende adspredelser. Der går her veje til et bedre forhold mellem foresatte og undergivne, og velfærdstjenesten bør ikke nu ved dette eller hint eksperiment hindres i at arbejde videre på disse vejes udbygning.

Det skulle glæde mig, om man kunne sige til mig, at disse bemærkninger har været helt overflødige. Man bedes imidlertid forstå, at uden kendskab til de af ministeren nævnte overvejelser eller de hensigter, der måtte ligge bag, har det foreliggende lovforslag ret naturligt måttet udløse betænkkeligheder af den art, som mine bemærkninger er udtryk for. Jeg håber imidlertid, at der kan tilvejebringes al fornøden klarhed

herom, forinden der tages endelig stilling til de foreliggende lovforslag.

Alfred Jensen: Forslaget til lov om ændringer i lovgivningen om en dansk besættelsesstyrke i udlandet kan den kommunistiske gruppe ikke stemme for. Heri er der jo ikke noget nyt; vi har ikke nogensinde kunnet stemme for denne lovgivning; men det forslag, der her er fremsat, er jo af en noget anden karakter end de forslag, vi hidtil har taget stilling til. Her drejer det sig jo ikke længere om en besættelsesstyrke, men også om udvidede beføjelser. Det blev i sin tid diskuteret, om det var rimeligt på de vilkår, der blev opstillet, at sende en besættelsesstyrke til Tyskland. Nu kan man jo med sikkerhed fastslå, at når gældende lov udløber, vil der ikke være tale om nogen besættelsesstyrke fra dansk side. Når der alligevel foreslås en forlængelse og en ændring af lovgivningen, er det udtryk for, at man søger skabt lovhjemmel for udsendelse af styrker under NATOs ledelse. Det ønsker den kommunistiske gruppe ikke at understøtte.

Jeg skal ikke komme ind på de militær- og forsvarspolitiske betragtninger, som kan gøres gældende i den anledning. Det har jeg eller andre af den kommunistiske gruppe været inde på så ofte, at der må være klarhed over vore synspunkter på dette område. Jeg skal blot sige, at vi også har bemærket, at den ændring, der nu sker i disse styrkers status, betyder øgede udgifter for statskassen; også den kommunistiske gruppe kunne ønske nærmere besked om, hvor store disse udgiftsforøgelser vil være.

Dernæst ønsker jeg ved denne lejlighed at gentage, hvad vi har sagt tidligere: at man bør kalde disse danske styrker i Holsten hjem. Tiden har forlængst været inde dertil, men når forholdet nu bliver det, at styrkerne kun kan udsendes under ændret status, så vil utvivlsomt endnu flere i det danske folk finde det rimeligt, at styrkerne kaldes hjem.

De ændringer, der er foreslået i lov nr. 277 af 1951 om forswarets ordning vedrørende personellet, giver ikke anledning til særlig stærk ophidselse i den kommunistiske gruppe. Det forekommer os ikke, at disse ændringer kan få stor betydning. Jeg